

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-02-27
Besvaras senast
2025-03-05 kl. 12.00

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:845 Tidsplanen för lagändringar kring gode män och förvaltarskap

I höstas ställde jag en interpellation till justitieministern om rättssäkerhet kring gode män och förvaltarskap (2024/25:105) med anledning av bristerna i rådande lagstiftning och vad som framkommit i *Uppdrag granskning*.

Gode män och förvaltare ska vara viktiga stöttepelare för de personer i vårt samhälle som är i behov av ställföreträdare. Det har under längre tid framkommit brister i nuvarande reglering och tillsyn. Den socialdemokratiskt ledda regeringen tillsatte därför 2019 utredningen Ställföreträdarskap att lita på – en översyn av reglerna om gode män och förvaltare.

Utredningen syftade bland annat till att förbättra tillsynen på området samt skapa bättre förutsättningar för att kompetenta personer ska ställa upp som ställföreträdare och stärka enskildas ställning och skydd. I slutändan handlade utredningen om att de personer i vårt samhälle som är i behov av en ställföreträdare ska kunna lita på att de får den hjälp och det stöd som behövs. Utredningen presenterade sitt resultat 2021 och har redan remissbehandlats.

Som vi socialdemokrater tidigare framfört är det mycket viktigt att dessa frågor utan dröjsmål tas vidare av nuvarande regering så att lagen och tillsynen kan förbättras och att en proposition med lagändringar presenteras för riksdagen för oss att ta ställning till så att lagen kan ändras.

I interpellationsdebatten, som ägde rum i början av november, sa ministern bland annat:

”Beredningen av betänkandet pågår i Regeringskansliet. Regeringen tar arbetet med att förbättra regelverket för ställföreträdarskap på stort allvar och kommer att återkomma till riksdagen när beredningsarbetet är avslutat.”

Ministern avslutade debatten med att säga:

”Därför tycker jag att det känns väldigt bra att det finns ett gediget utredningsunderlag och väldigt genomarbetade remissynpunkter på de förslagen. Det pågår också ett arbete i Justitiedepartementet med avsikten att återkomma till riksdagen med ett lagförslag som kan göra det här systemet mer robust så att det i ännu högre grad än i dag ställer sig på de utsattas sida och

säkerställer ett fullgott, praktiskt och effektivt rättighetsskydd för var och en som blir föremål för den här typen av åtgärder.”

I samband med debatten intervjuades både ministern och jag av SVT. Detta sändes i *Uppdrag granskning* i januari i år. Där sa ministern bland annat:

”Det händer ändå ganska mycket på det här området, dels så har frågan diskuterats under lång tid, en utredning kom med omfattande förslag för ett par år sedan.”

”De förslagen arbetas med i Justitiedepartementet och syftet är förstås att återkomma till riksdagen med genomarbetade lagförslag som också kan leva upp till förväntningarna också på ett sådant här omtag både när det gäller kraven på dem som ska vara ställföreträdare men också tydligare förväntningar på dem som ska utöva en tillsyn över om allting går till på rätt sätt.”

”Om man tittar på fallen så kan man väl allmänt sätt säga att det i en del fall så är det uppenbart att det har skett, ska vi säga, eller uppenbart det i varje fall av domstolar kommit fram till att det har skett överträdelser av dagens regler och då kan den enskilda få rätt. I andra fall kan det möjligen vara så att det inte har begåtts formella fel men där, ska vi säga, konsekvenserna ändå blir så orimliga att det kan vara sånt som träffas nu av de förändringar av regelverken som vi arbetar med.”

För några veckor sedan tog vi socialdemokrater initiativ till att Centrum för rättvisa skulle bjudas till riksdagen för att civilutskottets ledamöter skulle få information om de rättsfall man drivit som berör dessa frågor och ge sin bild av rådande lagstiftning. Förra veckan var också chefen för Centrum för rättvisa på plats i riksdagen och delgav mycket viktig information om detta till oss i civilutskottet.

Det är uppenbart att det finns brister i lagstiftningen som drabbar enskilda mycket hårt. Bristerna är omfattande och väl kända för såväl riksdag som regering.

Med anledning av bristerna i lagstiftningen, den utredning vi socialdemokrater tillsatte och som redan har remissbehandlats samt justitieministerns tidigare utsaga om kommande lagförslag vill jag fråga justitieminister Gunnar Strömmer:

Hur ser ministerns och regeringens tidsplan ut i detta ärende för att kunna presentera förslag på lagändringar till riksdagen?

.....

Laila Naraghi (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch